

Sosiaali- ja terveysministeriölle

VN/11591/2022

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi sairaankuljetuksen kustannusten korvaustaksasta annetun valtioneuvoston asetuksen väliaikaisesta muuttamisesta

Asetuksessa ehdotetaan sairaankuljetuksen korvaustaksaa korotettavaksi 5,3 prosentilla ajalla 1.7.2022–31.12.2022 polttoaineen hinnan nousun takia. Korotus kohdistettaisiin saman prosenttiluvun mukaisesti kaikkiin asetuksessa mainittuihin korvausperusteisiin.

Hyvinvointiala HALI ry kiittää mahdollisuudesta lausua asetusluonnoksesta. HALI ry kannattaa asetusta ja esittää oheiset huomiot sairaankuljetusalan kustannuskehityksestä.

HALI ry pitää korotusta tervetulleena, mutta toteaa samalla, ettei taksan korotus kata alan kustannusten nousua. Taksakorotuksen määräaikaisuus on niin ikään ongelmallista, sillä on epätodennäköistä, että toimialan kiinteät kustannukset kääntyisivät merkittävään laskuun asetuksen voimassaoloajan jälkeen. Alan toimijoiden toimintaedellytykset ovat vaarassa asetuksesta huolimatta ja erityisesti sen voimassaolon päätyttyä.

Kustannuskehitys 2018–2022

Asetuksessa tarkastellaan sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksin kehitystä maaliskuusta 2021 maaliskuuhun 2022. Tarkastelutapa on valittu viimeisen vuoden aikana tapahtunutta liikennepolttoaineiden hinnannousua silmällä pitäen.

Sairaan kuljetuksen kustannusten korvaustaksa on ennen puheena olevaa asetusluonnosta tarkastettu viimeksi elokuussa 2018. Hyvinvointiala HALI ry katsoo, että alan toimintaedellytysten turvaamiseksi tulisi kustannuskehitystä tarkastella aina vuodesta 2018 maaliskuuhun 2022 saakka, jolloin taksa vastaisi alan kustannuskehitystä kokonaisuudessaan, ei ainoastaan viimeisen vuoden polttoaineen hinnan kehitystä.

Kokonaisvaltaisen tarkastelun osalta HALI ry muistuttaa, että sairausvakuutuslain perustelujen (HE 191/2009 vp., s. 12) mukaan asetuksella vahvistettava korvaustaksa tarkistettaessa on kustannustekijöinä otettava huomioon tilastokeskuksen julkaisema sairaankuljetuksen kustannusindeksi sekä palkkojen ja tuottavuuden kehitys.

Tarkasteltaessa kustannusindeksiä (liite 1) vuodesta 2018 alkaen voidaan kustannuskehityksestä todeta esimerkinomaisesti seuraavaa:

	Paino	Pisteluku 2018	Pisteluku 3/2022	Kehitys
<i>Palkat</i>	401,5 = 40,15 %	125,3	133,7	+ 8,4
<i>Väilliset palkat</i>	266,4 = 26,64 %	120,3	128,4	+ 8,1
<i>Polttoaineet</i>	41,9 = 4,19 %	125,0	208,2	+ 83,2
<i>Kokonaisindeksi</i>	1000,0 = 100 %	121,4	132,8	+ 11,4

Lisäksi alan kustannuskehitystä arvioitaessa olisi perusteltua huomioida inflaatio (5,8 % maaliskuussa 2022) ja alan palkanäkymät. TES-neuvottelujen lopputulos on vielä avoin, mutta työntekijäjärjestöjen palkkavaatimuksena oleva yleiskorotus (2 %) + viiden vuoden palkkaohjelma (3,6 % korotus per vuosi) ennakoivat voimakasta palkkatason nousua.

Edellä esitettyyn nähden voidaan esitettyä määräaikaista 5,3 prosentin korotusta pitää erittäin matalana, eikä se tule kattamaan kustannusten nousua. Alan toimintaedellytysten, eli suomalaisten hoitoon pääsyn, turvaamiseksi olisi perusteltua toteuttaa nyt esitettyä huomattavasti korkeampi korvaustaksan tarkistus ja luopua korotetun taksan määräaikaaisuudesta. Olisi niin ikään perusteltua, että korotus tulisi voimaan jo esitettyä aiemmin, esimerkiksi 1.6. alkaen.

Kunnioitavasti,

Ulla-Maija Rajakangas

toimitusjohtaja
Hyvinvointiala HALI ry

Lisätiedot:

Hanna-Maija Kause

Johtaja, terveysterveystoimet

050 566 7949

hanna-maija.kause@hyvinvointiala.fi

LIITTEET:

1) Tilastokeskuksen Taksi- ja sairaankuljetusliikenteen
kustannusindeksit -taulukko 26.4.2022